

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 grudnia 2021 r.

ZP-KNPS.431.8.12.2021.EL

Pani
Ewelina Walczak-Pelc
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Długołęce

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 13-15 października 2021 r. na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224 ze zm.), art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), § 9 ust. 1 oraz § 33 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. 2018 poz. 1061 ze zm.) art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329) zespół kontrolerów w składzie: Ewa Lasota – starszy specjalista - przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista – kontroler, z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń wychowawczych, z zakresu warunków nabywania prawa do świadczenia „Dobry start” oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmowała okres od dnia 1 października 2019 r. do dnia 13 października 2021 r., kontrola realizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja

2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” obejmowała okres od 01.06.2018 r. do 30.06.2021 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” obejmowała okres od 1 stycznia 2017 r. do 13 października 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2021 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce w dniu 25.11.2021 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Ewelina Walczak - Pelc powołana na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce.

Pani Ewelina Walczak - Pelc ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Wójt Gminy Długołęka upoważnił:

1. Panią Teresę Klimek – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:
  - ✓ Zarządzenia nr 5/2017 z dnia 3 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka (ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”) oraz wydawania w tych sprawach decyzji.
2. Panią Ewelinę Walczak - Pelc – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:
  - ✓ Zarządzenia nr 179/2017 z dnia 4 lipca 2017 r. do prowadzenia postępowań i załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, w tym do wydawania decyzji administracyjnych (...) w czasie nieobecności Kierownika GOPS w Długołęce w sprawach dot. (...) świadczenia wychowawczego, (...) w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka o których mowa w art. 10 ust.13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
  - ✓ Zarządzenia nr 118/2018 z dnia 27 kwietnia 2018 r. do prowadzenia postępowań i załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, w tym do

wydawania decyzji administracyjnych (...) w sprawach dot. (...) świadczenia wychowawczego, (...) w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka o których mowa w art. 10 ust.13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

- ✓ Zarządzenia nr 166/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia z programu „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 programu „Dobry start”.
- ✓ Zarządzenia nr 219/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w art. 13a ust.2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

3. P [REDAKTOWANE] Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 269/2018 z dnia 21.09.2018 r. do prowadzenia postępowań i załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, w tym do wydawania decyzji administracyjnych (...) w sprawach z zakresu (...) świadczenia wychowawczego, (...) w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka posiadającego zaświadczenie o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- ✓ Zarządzenia nr 220/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ✓ Zarządzenia nr 238/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji, oraz przekazywania informacji, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

4. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 71/2020 z dnia 4 marca 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ✓ Zarządzenia nr 73/2020 z dnia 4 marca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 179/2021 z dnia 5 lipca 2021 r. do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

5. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 6/2017 z dnia 3 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka (ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”).
- ✓ Zarządzenia nr 228/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z wyłączeniem wydawania decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 232/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.

6. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 217/2018 z dnia 31 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań (...) w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka oraz wydawania w tych sprawach decyzji, o których mowa w art. 10, ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (...) w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji o której mowa w § 10 ust. 6 programu „Dobry start” (upoważnienie czasowe na czas nieobecności kierownika GOPS).
- ✓ Zarządzenia nr 221/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze, a także wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć w tym decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- ✓ Zarządzenia nr 234/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.

7. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 7/2017 z dnia 3 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka (ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”).
- ✓ Zarządzenia nr 223/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze, a także wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 233/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji o przyznaniu świadczenia, o której

mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.

- ✓ Zarządzenia nr 99/2020 z dnia 1.04.2020 r. do prowadzenia postępowań i do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, w tym do wydawania decyzji administracyjnych (...) do prowadzenia postępowań z zakresu świadczenia wychowawczego, (...) do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć w tym decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

8. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 74/2020 z dnia 4 marca 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 75/2020 z dnia 4 marca 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, w tym decyzji oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

9. ██████████ - pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 222/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu

świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.

- ✓ Zarządzenia nr 235/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.

10. [REDAKTOR] pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 224/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 231/2019 z dnia 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, z wyłączeniem decyzji.

11. [REDAKTOR] - pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 195/2018 z dnia 12 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.

12. [REDAKTOR] pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 194/2018 z dnia 12 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 229/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.

13. ██████████ pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 196/2018 z dnia 12 lipca 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 226/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.
- ✓ Zarządzenia nr 236/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.

14. ██████████ pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

- ✓ Zarządzenia nr 225/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.
  - ✓ Zarządzenia nr 237/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.
15. ██████████ - pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:
- ✓ Zarządzenia nr 227/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.
  - ✓ Zarządzenia nr 230/2019 z dnia 1 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.
16. ██████████ - pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:
- ✓ Zarządzenia nr 259/2019 z dnia 18 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.

✓ Zarządzenia nr 260/2019 z dnia 18 lipca 2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.

17. ██████████ - pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

✓ Zarządzenia nr 210/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia „Dobry start”, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, o której mowa w § 10 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z wyłączeniem wydawania decyzji.

✓ Zarządzenia nr 211/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć, oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.

✓ Zarządzenia nr 180/2021 z dnia 5 lipca 2021 r. do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust.3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

18. ██████████ - pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na podstawie:

✓ Zarządzenia nr 38/2021 z dnia 16.02.2021 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach rozstrzygnięć oraz przekazywania informacji wnioskodawcom o przyznaniu świadczenia, zgodnie z art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyłączeniem decyzji.

Zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych

warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się następujący pracownicy:

1. Teresa Klimek – Kierownik GOPS – zatrudniona od 1.08.1990 r. do 27.04.2018 r.,
2. Ewelina Walczak-Pelc – Zastępca Kierownika GOPS w okresie od 1.02.2017 do 23.04.2018 r. oraz zajmująca stanowisko Kierownika GOPS od dnia 24.04.2018 r.,

[Redacted text block containing multiple lines of blacked-out information]

(dowód: akta kontroli str.29-31)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce w zakresie przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego, świadczenia „Dobry start” oraz jednorazowego

świadczenia w wysokości 4.000,00 zł oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.),
2. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329),
3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
4. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1177),
5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234),
6. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.),
7. ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 672 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniała i wyjaśnień udzielała:

1. Pani Ewelina Walczak-Pelc – Kierownik GOPS w Długołęce.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony na mocy Uchwały Nr 20/IV/90 Rady Gminy Długołęka z dnia 10 lipca 1990 roku.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Teresa Klimek w okresie od 01.08.1990 r. do 27.04.2018 r. oraz Pani Ewelina Walczak-Pelc w okresie od 28.07.2018 r. do nadal.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr XXXII/573/2005 Rady Gminy Długoleka z dnia 31 marca 2005 r. ze zmianami.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece nr 8/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece informuje, iż zgodnie z art. 21 ust. 6 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci realizował obowiązek informowania osób ubiegających się o świadczenia wychowawcze o terminach składania wniosków w następujący sposób:

- 1. Zamieszczenie informacji na tablicach ogłoszeniowych w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece;*
- 2. Zamieszczenie informacji na stronie internetowej www.gopsdlugoleka.pl oraz na stronie portalu społecznościowego FB (z opcją udostępniania na stronie FB gminy Długoleka);*
- 3. Bezpośrednie informowanie osób podczas bezpośredniej obsługi w siedzibie GOPS;*
- 4. Zamieszczenie informacji w gazecie lokalnej gminy Długoleka;*
- 5. Informowanie o terminach składania wniosków za pośrednictwem Mobilnego Systemu Informacji SISMS;*
- 6. Informowanie osób ubiegających się o świadczeni wychowawcze przez pracowników GOPS w ramach prowadzonej pracy socjalnej oraz pracy z rodziną prowadzonej przez asystenta rodziny”.*

(dowód: akta kontroli str. 33)

Świadczenia wychowawcze, „Dobry start” oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł, przekazywane są w formie: gotówki, przekazu pocztowego, przelewu bankowego.

Godziny pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece: poniedziałek - piątek 7:30 – 15:30.

1. Realizacja zadania wynikającego z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Wypłata świadczenia wychowawczego realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.).

W okresie od 01.07.2019 r. do dnia kontroli, tj. do 13.10.2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce wpłynęło 14 205 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym za pomocą systemu teleinformatycznego 12 681, z tego:

- utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny – 7 460,
- udostępnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 410,
- systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną – 10 552,
- systemu wskazanego w informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem do spraw informatyzacji – 0.

Świadczenie wychowawcze zostało przyznane 6 815 rodzinom.

GOPS w Długołęce do dnia kontroli wypłacił 245 362 świadczenia na łączną kwotę 122 001 270,64 zł, dla 6 815 rodzin.

Do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, jako instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 175 wniosków, do innych Ośrodków Pomocy Społecznej przekazano 18 wniosków, 21 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia/poprawienia danych zawartych we wniosku lub niedostarczenia brakujących dokumentów.

W powyższym okresie GOPS w Długołęce wydał 13 911 informacji oraz 672 decyzje administracyjne (odmowa świadczenia z powodu niespełniania warunków przyznania) w sprawach świadczeń wychowawczych. Od treści wydanych decyzji wniesiono trzy odwołania do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze jedną decyzję utrzymało w mocy, a w przypadku drugiej decyzji uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i umorzyło postępowanie organu właściwego.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń wychowawczych oraz informację o następujących numerach:

1.R.D. – PI/WNI/ID/516556324 z dnia 9.06.2021 r.

2.A.Z. – PIU/WNI/ID/300733425 z dnia 25.07.2019 r.

3.L.S. – PIU/WNI/ID/193211875 z dnia 3.07.2019 r.

4.J.S. – PIU/WNI/ID/461752531 z dnia 6.08.2020 r.

5.P.W. – PIU/WNI/ID/386166129 z dnia 20.09.2019 r.

6.N.G. – PIU/WNI/ID/301458941 z dnia 1.08.2019 r.

PIU/WNI/ID/301376705 z dnia 1.08.2019 r.

7.E.J. - PIU/WNI/ID/234037325 z dnia 16.07.2019 r.

8.M.A. - PIU/WNI/ID/287331625 z dnia 25.07.2019 r.

9.T.B. - PIU/WNI/ID/5154005753 z dnia 30.03.2021 r.

10.T.G. - PIU/WNI/ID/515018738 z dnia 25.03.2021 r.

11.M.G. - PIU/WNI/ID/221370225 z dnia 12.07.2019 r.

12.J.O. - PIU/WNI/ID/51459353 z dnia 17.03.2021 r.

13.D.O. - PIU/WNI/ID/285118775 z dnia 29.07.2019 r.

14.P.L. - PIU/WNI/ID/513071619 z dnia 11.02.2021 r.

15.K.W. – GOPS.540.117P.2019 z dnia 19.09.2019 r.

16.D.R. - PIU/WNI/ID/515405055 z dnia 23.03.2021 r.

17.E.R. - PIU/WNI/ID/322041575 z dnia 25.07.2019 r.

18.P.T. - PIU/WNI/ID/370435125 z dnia 9.09.2019 r.

19.B.S. – GOPS.540.761P.2019 z dnia 10.10.2019 r.

20.A.K. - PIU/WNI/ID/320926175 z dnia 23.07.2019 r.

21.D.C. - PIU/WNI/ID/360396375 z dnia 29.08.2019 r.

22.P.K. - PIU/WNI/ID/405854515 z dnia 24.12.2019 r.

23.G.D. - PIU/WNI/ID/193199225 z dnia 4.07.2019 r.

24.B.U. - PIU/WNI/ID/501948475 z dnia 26.08.2020 r.

25.K.M. - PIU/WNI/ID/269495975 z dnia 25.07.2019 r.

26.E.M. - PIU/WNI/ID/328627075 z dnia 2.08.2019 r.

27.A.P. – PIU/WNI/ID/514255301 z dnia 17.03.2021 r.

28.A.H. – GOPS.540.505P.2021 z dnia 30.08.2021 r.,
GOPS.540.18P.2021 z dnia 20.04.2021 r.

29.A.K-W. – PIU/WNI/ID/515386801 z dnia 29.03.2021 r.

30.A.W. – PIU/WNI/ID/515539848 z dnia 29.03.2021 r.

31.A.K. – PIU/WNI/ID/307732175 z dnia 5.09.2019 r.

32.M.K. – PIU/WNI/ID/393203525 z dnia 20.09.2019 r.

33.M.L. – PIU/WNI/ID/514824600 z dnia 19.03.2021 r.

34.T.W. – PIU/WNI/ID/221139775 z dnia 8.07.2019 r.

35.A.K. – PIU/WNI/ID/51701383 z dnia 15.07.2021 r.

36.M.R. – PIU/WNI/ID/516725978 z dnia 9.06.2021 r.

37.A.S. – PIU/WNI/ID/513126931 z dnia 8.03.2021 r.

38. M.R. – PIU/WNI/ID/514310412 z dnia 24.03.2021 r.

39.M.W. – PIU/WNI/ID/514230303 z dnia 9.03.2021 r.,
PIU/WNI/ID/514231086 z dnia 9.03.2021 r.,
PIU/WNI/ID/327331125 z dnia 5.08.2019 r.,
PIU/WNI/ID/327339925 z dnia 5.08.2019 r..

40.K.S. – GOPS.540.223P.2021 z dnia 22.04.2021 r.

41.K.W. – PIU/WNI/ID/516669536 z dnia 24.05.2021 r.

42. E.M. – PIU/WNI/ID/514872759 z dnia 29.03.2021 r.

43.P.P. – PIU/WNI/ID/513041977 z dnia 5.03.2021 r.

44.E.P. – GOPS.540.171P.2021 z dnia 22.04.2021 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 77 świadczeń wychowawczych przyznanych dla 44 rodzin.

Podstawowym dokumentem wymaganym do wydania rozstrzygnięcia w postaci informacji o przyznaniu świadczenia lub decyzji o odmowie do niego prawa jest wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby występującej o przyznanie świadczenia i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, o ile je posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu, wskazanie, na które dziecko (dzieci) wnioskodawca ubiega się o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

GOPS w Długołęce samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program 500+.
- Centralnego Wykazu Ubezpieczonych.

Informacje wydawane były terminowo.

Przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego każdorazowo nastąpiło w formie informacji. Świadczenie wychowawcze przyznawano i wypłacano w kwocie 500,00 zł miesięcznie na dziecko, do dnia ukończenia przez nie 18. roku życia.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 28 (A.H.) (rozstrzygniętej informacją nr GOPS.540.18P.2021 z dnia 20.04.2021 r.) wszczęte na wniosek strony z dnia 21.12.2020 r postępowanie administracyjne o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (przekazane przez MOPS we Wrocławiu za pośrednictwem Poczty Polskiej w dniu 27.01.2021 r. do organu właściwego ze względu na zmianę miejsca zamieszkania wnioskodawcy), zostało zawieszona postanowieniem z dnia 24.02.2021 r. nr GOPS.540.11561.02.2021 do czasu wydania karty pobytu pomimo, iż w aktach sprawy znajdowała się kopia decyzji Wojewody Dolnośląskiego znak: [REDAKTED] [REDAKTED] o zezwoleniu na pobyty czasowy i pracę do dnia [REDAKTED]

W uznaniu organu kontrolnego GOPS dysponował kompletem dokumentów, pozwalającym rozstrzygnąć sprawę już w dniu 27.01.2021 r. Winien wówczas zakończyć postępowanie. Prowadzone w taki sposób postępowanie naraziło Stronę na długi czas oczekiwania na należne jej świadczenia wychowawcze.

Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2 i 3 uwzględnia się również odpowiednio kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy. W odniesieniu do kontrolowanej sprawy takim dokumentem jest decyzja Wojewody. Art. 242 ustawy o cudzoziemcach, stanowi, że karta pobytu w okresie swej ważności potwierdza tożsamość cudzoziemca podczas jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz uprawnia go wraz z dokumentem podróży do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy. Zgodnie z art. 87 ust. 1 pkt 12 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy cudzoziemiec jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli posiada zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1 (...) ustawy o cudzoziemcach. Tym samym należy uznać, że

już w dacie wydania decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy Strona spełniała przesłanki do przyznania świadczenia. Wydanie decyzji spowodowało, że z urzędu zaistniały przesłanki do wydania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”. Wydanie karty pobytu potwierdza jedynie posiadanie przez stronę przesłanek, które wymagane są do przyznania świadczenia wychowawczego, a zostały już określone w uprzednio wydanej przez Wojewodę decyzji.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) W dniu 21.12.2020 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu został złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego przez A. H. jako obywatela Ukrainy. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu ustalił, iż właściwym organem do rozstrzygnięcia jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece – wpływ dokumentacji w dniu 27.01.2021 r. do tutejszego Ośrodka za pośrednictwem Poczty Polskiej. Następnie w dniu 24.02.2021 r. Pan A. H. został wezwany do uzupełnienia wniosku o przedłożenie karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, oraz złożenie stosownych wyjaśnień dot. powodu braku składek na ubezpieczenie zdrowotne dziecka V. H. Jednocześnie w tym samym dniu postanowieniem nr GOPS.540.11561.02.2021 postępowanie na wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego z dnia 16.12.2020 r., zostało zawieszono z uwagi, iż po analizie zgromadzonych dokumentów w sprawie stwierdzono, że w aktach znajduje się oświadczenie strony o oczekiwaniu na wydanie przez Wojewodę Dolnośląskiego karty pobytu. W powyższej sprawie ma zastosowanie zapis ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 16 lutego 2016 r., tj. art. 1 ust. 2 pkt. 2 lit. d. W ogólnych zasadach wykładni wynika, że przepisy prawa powinny być interpretowane literalnie, a zatem, że w pierwszej kolejności należy przepisom prawa nadać sens wynikający z dosłownego brzmienia. Sąd Najwyższy w orzeczeniu wydanym w sprawie o sygn. akt III CZP 37/04 określił prymat wykładni językowej nad pozostałymi rodzajami wykładni. „Rzeczywistym powodem, dla którego ten rodzaj wykładni jest rodzajem przeważającym jest potrzeba podążania za tym, aby przepisy prawne były precyzyjne, jasne i sytuowały – w najszerszym możliwym zakresie – przekonanie o ich właściwym i jednorodnym znaczeniu, ergo jednolitym oddziaływaniu na otaczającą rzeczywistość. Wykładnia językowa zapewnia bowiem najszerszą przestrzeń dla jednakowego rozumienia znaczenia przepisów, aniżeli przy zastosowaniu wykładni celowościowej lub/i systemowej. Stosowanie innych

rodzajów wykładni (aniżeli językowej) obarczone jest zdecydowanie większym „ryzykiem” wypracowania przez wielu interpretujących różnych wniosków płynących z badania „celu” przepisu (wykładnia celowościowa) lub jego <osadzenia> w systemie danego prawa (wykładnia systemowa)”. Zatem według tutejszego ośrodka wymóg prowadzenia przez organ właściwy w sprawie ustalania prawa do świadczenia wychowawczego postępowania dowodowego mającego na celu ustalenie, czy cudzoziemcowi rzeczywiście przysługuje prawo do wykonywania pracy na terytorium RP wydaje się nadmierny i niezgodny z interpretacją ustawodawcy, wyrażoną w art. 1 ust. 2 pkt. 2 lit. d ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, którego literalny zapis brzmi: „prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje cudzoziemcom, posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizej”. Oczywistym zamiarem ustawodawcy było uzależnienie prawa do świadczeń od przesłanki formalnej, po to by nie tylko uprościć postępowanie, ale zdjąć z organu pierwszej instancji brzemień prowadzenia postępowania dowodowego co do faktów, których organ nie jest w stanie bezspornie ustalić bez pomocy Wojewody. Gdyby rzeczywistym zamiarem ustawodawcy było uzależnienie prawa do świadczeń od wynikającego z przepisów prawa dostępu do rynku pracy w wyżej wymienionym przepisie wskazał by, że prawo do przedmiotowego świadczenia przysługiwało by nie cudzoziemcom posiadającym kartę z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, ale cudzoziemcom posiadającym dostęp do rynku pracy.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień stwierdzić należy, że w trakcie czynności administracyjnych tutejszy organ stwierdził, że brak jest przesłanek pozytywnych do podjęcia zawieszonoego postępowania, ponieważ Strona nie przedłożyła dokumentów niezbędnych do pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy, o którym mówi ustawa, tj. karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”. Podjęcie zawieszonoego postępowania zostało wznowione po otrzymaniu w dniu 24.03.2021 r. karty pobytu o której mowa powyżej, a rozstrzygnięcie w sprawie nastąpiło 20.04.2021 r. uznając, że strona spełniła warunki do otrzymania

świadczenia wychowawczego za cały okres począwszy od miesiąca w którym wpłynął wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.”

(dowód: akta kontroli, str.45-47)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć iż, Ośrodek rozpatrując sprawy cudzoziemców powinien stosować wytyczne Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie interpretacji aktów prawnych zaprezentowanych w komunikacie z dnia 3 listopada 2020 r. przesłanym do organów właściwych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej. Działanie GOPS w tym zakresie pozostaje też sprzeczne z pismem znak: ZP-KNPS.40.36.2020.EL z dnia 30 grudnia 2020 r. Wojewody Dolnośląskiego, w którym zobowiązano organy właściwe do stosowania przepisów w ww. zakresie zgodnie ze stanowiskiem MRiPS.

2. W sprawie nr 28 (A.H.) rozstrzygniętej informacją nr GOPS.540.505P.2021 z dnia 30.08.2021 r., organ przyznał świadczenie od 01.07.2021 r. Wniosek został przesłany do organu właściwego za pośrednictwem poczty polskiej. Ośrodek odnotował wpływ wniosku w dniu 11.08.2021 r. W ocenie tut. organu przyznanie świadczenia powinno nastąpić od dnia 1.08.2021 r., tj. od miesiąca otrzymania wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

W myśl art. 61 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Jeżeli strona nadała listem wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, to data przesyłki nie ma znaczenia w postępowaniu o przyznanie wskazanego świadczenia, postępowanie zostaje wszczęte z chwilą, kiedy przesyłka zostanie doręczona właściwemu organowi.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. wniosek o ustalenie prawa do świadczenia składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze, a w przypadku gdy o świadczenie wychowawcze ubiega się dyrektor domu pomocy społecznej - właściwym ze względu na miejsce położenia tego domu pomocy społecznej. Stosownie do art. 18 ust. 2 ww. ustawy prawo do świadczenia wychowawczego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż od dnia odpowiednio

urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka lub umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Świadczenie wychowawcze ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb. Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o to świadczenie. By uzyskać prawo do świadczenia wychowawczego na nowy okres rozpoczynający się 1 czerwca 2021 r., wnioski można składać od 1 lutego 2021 r. drogą elektroniczną czyli przez Internet za pośrednictwem portalu Ministerstwa Rodziny empatia.mrpips.gov.pl, przez bankowość elektroniczną lub przez portal PUE ZUS, a od 1 kwietnia 2021 r. także drogą tradycyjną (papierową), czyli osobiście w urzędzie lub za pośrednictwem operatora pocztowego. Wniosek o przyznanie świadczenia wychowawczego, jak każdy wniosek, czyli pismo Strony skierowane do organu administracji, zawierający żądanie wydania określonej decyzji, wszczyna postępowanie administracyjne. Tym samym złożenie pisma wszczynającego postępowanie administracyjne jest czynnością procesową, która podlega właściwym w tym zakresie przepisom - czyli Kodeksowi postępowania administracyjnego. Stąd do wniosku powyższego znajdują zastosowanie przepisy dotyczące obliczania terminów określonych w art. 57 k.p.a., w tym również zasady zachowania terminu przez pismo wniesione w właściwej placówce pocztowej operatora wyznaczonego (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Bd 1548/16). Zgodnie z przepisem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.; dalej jako: „u.p.w.d.”), prawo do świadczenia wychowawczego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, do końca okresu, o którym mowa w ust. 1 (tj. 1 czerwca do dnia 31 maja roku następnego), nie wcześniej niż od dnia odpowiednio urodzenia się dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka. Stosując w takiej sytuacji przepisy k.p.a., na co zezwala art. 28 u.p.w.d., Organ przyjął, że skoro Strona nadała swój wniosek w placówce Poczty Polskiej

(będącej operatorem wyznaczonym) w dniu 31 lipca 2021 r., to należało przyjąć, że został on wniesiony do Organu w tym dniu. W myśl bowiem brzmienia przepisu art. 57 § 5 pkt 2 k.p.a., termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (w tym tonie: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2017 r., sygn. akt I SA/Wa 1795/16, a także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 grudnia 2017 r., sygn. akt IV SA/Wr 464/17). W świetle powyższych regulacji jako okoliczność przesądzającą o początku okresu świadczeniowego Organ uznał moment złożenia wniosku, tj. dzień 31 lipca 2021 r., nie zaś moment faktycznego wpłynięcia wniosku do organu, czyli dzień 11 sierpnia 2021 r. Niezależnie od powyższego Organ wskazuje, że stosując się do zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej rozpatrując ww. wniosek kierował się nadrzędnym interesem Strony jako uprawnionego do uzyskania świadczenia wychowawczego. W tym miejscu zwraca ponadto Organ uwagę na obowiązywanie zasady uprawnionych oczekiwań (inaczej: zasady pewności prawa), która oznacza przede wszystkim konieczność przewidywalności działań władzy publicznej. Działania te – co wydaje się oczywiste – powinny być przewidywalne. W państwie praworządnym standardem powinna być możliwość przewidzenia, jakiego rozstrzygnięcia dokona władza wydająca akt administracyjny w określonych warunkach prawnych. Po stronie obywatela mieści się prawo oczekiwania, aby organy zobowiązane do stosowania przepisów podejmowały działania oraz dokonywały rozstrzygnięć w sposób przewidywalny i konsekwentny, a także zgodny ze swoją dotychczasową praktyką (vide: R. Hauser, M. Wierzbowski (red), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wyd. 7, Warszawa 2021). Co więcej – w ocenie Organu, wobec obowiązywania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, kluczowym było zapewnienie Stronie możliwości realizowania swoich uprawnień bez konieczności osobistej wizyty w siedzibie Organu. Postulowanym sposobem składania wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego była droga elektroniczna – nie może to oznaczać jednak uprzywilejowania takiego sposobu składania dokumentacji. Nie ulega wątpliwości, że w przypadku przedkładania wniosku drogą elektroniczną jego wpływ do Organu miało miejsce de facto w momencie jego złożenia, względnie aktualizacji systemu. Tym samym w przypadku złożenia wniosku tradycyjną drogą

pocztową występowała dysproporcja między innymi sposobami złożenia wniosku – w ocenie Organu odmiennosc taka nie mogła być akceptowana, stanowiłaby bowiem przejaw odstępstwa od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym. Powyższa argumentacja, zdaniem Organu, potwierdza zasadność dokonania wypłaty świadczenia wychowawczego na rzecz Pana A. H. za okres świadczeniowy 2021/2022 od miesiąca lipca 2021 r. – a zatem przy uwzględnieniu daty nadania w Urzędzie Pocztowym wniosku o przyznanie świadczenia – nie zaś od miesiąca sierpnia 2021 r., czyli przy uwzględnieniu daty wpływu wniosku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece w dniu 11 sierpnia 2021 r.”

(dowód: akta kontroli, str. 41-43)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż art. 57 k.p.a. określa sposób obliczania terminu proceduralnego wyznaczonego innymi przepisami k.p.a. Unormowano w nim sposób obliczania terminów w dniach, tygodniach, miesiącach lub latach (lub też ich wielokrotności), wskazując jednocześnie moment rozpoczęcia biegu terminu (*vide: R. Hauser, M. Wierzbowski (red), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Wyd. 7, Warszawa 2021*), więc nie ma zastosowania przy ustalaniu prawa do świadczenia.

W odniesieniu do treści art. 18 ust. 2 ustawy, jak również wobec treści art. 61 § 3 k.p.a. nie ma żadnego znaczenia okoliczność, kiedy wniosek został nadany u operatora pocztowego, jeśli to za jego pomocą jest składany w organie, ponieważ decydująca jest data wpływu wniosku do organu administracji publicznej. Dopiero z datą wpływu wniosku do organu zaczynają materializować się konkretne uprawnienia dla wnioskodawcy wynikające z przepisów prawa materialnego i od tej daty organ związany jest treścią wniosku co do przedmiotu i zakresu rozpoznawanej sprawy (*w tym tonie: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 6.11.2018 r., sygn. akt II SA/Op 328/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 19.05.2010 r., sygn. akt II SA/Bd 299/10*).

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce, w okresie zasiłkowym od dnia 1.07.2019 r. do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 175 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 5 spraw:

1.A.R., 2.P.K., 3.M.Ż-O., 4.A.P., 5.S.O.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji, nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji. We wnioskach podawano skład rodziny. Złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Wyplata świadczenia „Dobry start” realizowana jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018 r. poz. 1061 ze zm.)

W okresie od 01.06.2018 r. do dnia 30.06.2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce wpłynęło 11 214 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start”, w tym za pomocą systemu teleinformatycznego 8 871, z tego:

- utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny – 3 647,
- udostępnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – 170,
- systemu banków krajowych świadczących usługi drogą elektroniczną – 5 054,
- systemu wskazanego w informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw rodziny po uzgodnieniu z ministrem do spraw informatyzacji – 0.

Świadczenie „Dobry start” zostało przyznane 4 582 rodzinom. GOPS w Długołęce do dnia 30.06.2021 r. wypłacił 15 095 świadczeń na łączną kwotę 4 523 700,00 zł, dla 4 582 rodzin.

W powyższym okresie GOPS wydał 10 978 informacji oraz 32 decyzje administracyjne (odmowa świadczenia) w sprawach świadczeń „Dobry start”, z powodu niespełnionych warunków przyznania świadczenia (zbieg prawa do świadczeń, brak statusu ucznia). Od treści wydanych decyzji nie wniesiono odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania świadczeń „Dobry start”, w tym informacje o następujących numerach:

1.J.A. - PIU/WNI/ID/435885475 z dnia 26.08.2020 r.

2.J.B. – PIU/WNI/ID/481110875 z dnia 27.08.2020 r.

3.R.D. – PIU/WNI/ID/477373675 z dnia 26.08.2020 r.

4.K.K. – PIU/WNI/ID/473521625 z dnia 31.08.2020 r.

5.K.M. – PIU/WNI/ID/491935825 z dnia 31.08.2020 r.

6.K.J. – PIU/WNI/ID/82707825 z dnia 13.08.2018 r.

7.Z.B. – PIU/WNI/ID/115763775 z dnia 28.08.2018 r.

8.A.M. – PIU/WNI/ID/107349275 z dnia 23.08.2018 r.

9.A.O. – PIU/WNI/ID/112588325 z dnia 27.08.2018 r.

10.D.S. – PIU/WNI/ID/101256125 z dnia 20.08.2018 r.

11.A.B. – PIU/WNI/ID/357077075 dnia 23.08.2019 r.

12.P.J. – PIU/WNI/ID/3539075 z dnia 21.08.2019 r.

13.P.Ż. – PIU/WNI/ID/230394825 z dnia 8.08.2019 r.

14.E.K. – PIU/WNI/ID/353907558 z dnia 21.08.2019 r.

15.J.D. – PIU/WNI/ID/335243275 z dnia 22.08.2019 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 37 świadczeń „Dobry start” przyznanych dla 15 rodzin.

GOPS w Długołęce samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwalał weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej program „Dobry start”. W związku z brakiem możliwości weryfikacji informacji o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych w *systemie informacji oświatowej* organ właściwy bazował na złożonym przez wnioskodawcę oświadczeniu że dziecko się uczy lub będzie się uczyć, co jest zgodne z zapisami § 35 ww. rozporządzenia.

Informacje wydawane były terminowo.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia dobry start przyjmowano w terminach określonych w § 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” wnioski zawierały elementy wskazane w § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, zostały prawidłowo wypełnione (podano adres poczty elektronicznej, numer telefonu). Do wniosku załączano dokumenty oraz oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia, zgodnie z § 11 ww. rozporządzenia.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wyplata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

W okresie od 1.01.2017 r. do 13.10.2021 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długoleśce wpłynęły 23 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 20 osobom oraz wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 72 000,00 zł. (jedna decyzja oczekuje na realizację – decyzja wydana w październiku 2021 r.)

Ośrodek wydał 20 decyzji administracyjnych w sprawie jednorazowego świadczenia, w tym jedną decyzję odmowną. Dwa wnioski zostały pozostawione bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia/poprawienia danych w nim zawartych lub niedostarczeniem brakujących dokumentów.

Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o następujących numerach:

1. **K.M.** – GOPS.4356.625.2017 z dnia 13.02.2017 r.
2. **J.R.** – GOPS.4356.3.2019 z dnia 30.07.2019 r.
3. **M.P.** – GOPS.4356.1.2019 z dnia 11.04.2019 r.
4. **A.S.** – GOPS.4356.2.2018 z dnia 30.05.2018 r.
5. **K.T-L.** – GOPS.4356.514.2017 z dnia 19.01.2017 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Składane były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków za wyjątkiem sprawy nr 1 (K.M.) oraz nr 5 (K.T-L.) dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenia potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty

w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,

- zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalania prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano ich składniki. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydawano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (K.M.) Ośrodek przyznał decyzją nr GOPS.4356.625.2017 z dnia 13.02.2017 r. świadczenie w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł na podstawie zaświadczenia które potwierdzało **urodzenie dziecka z wadą wrodzoną, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka.**

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wsparcie, o którym mowa w art. 1, obejmuje także zapewnienie: jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ww. ustawy - **ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu**, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego (...).

W związku powyższym zaświadczenie dołączone do wniosku nie było właściwe by ustalić prawo do ww. świadczenia.

Zgodnie z art. 10 ust. 13 ww. ustawy, w związku z art. 24 a ust. 2 ustawy

z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wykonując zobowiązanie do złożenia wyjaśnień przyznania jednorazowego świadczenia „Za życiem” Pani K.M. w 2017 r. przy braku w aktach sprawy prawidłowego zaświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 3 Ustawy z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin <Za życiem>, a które stanowi warunek niezbędny przyznania świadczenia, Kierownik GOPS w Długolece wyjaśnia, co następuje: Brak zaświadczenia lekarskiego o treści zgodnej z art. 4 ust. 3 cyt. ustawy był wynikiem niedopatrzenia podczas wykonywania czynności weryfikowania dokumentów. W dniu 13 października 2021 r. w związku z analizą sprawy dokonaną przez DUW, pracownik GOPS zwrócił się do Strony z prośbą o ponowne przedłożenie zaświadczenia lekarskiego zawierającą właściwą treść zgodnie z treścią powołaną w ustawie, celem potwierdzenia prawa do przyznania świadczenia. K. M. w dniu 15.10.2021 r. przedłożyła w GOPS w Długolece zaświadczenie lekarskie dot. dziecka B. R. ur. (...).2017 r. potwierdzające, iż cierpi on na ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu. Powyższe potwierdza, że w dacie wydania zakwestionowanego zaświadczenia dziecko miało stwierdzoną i potwierdzoną dokumentacją medyczną nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka (w załączeniu kserokopia zaświadczenia). Zaświadczenie wydane jest przez lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, oraz posiada tytuł specjalisty w dziedzinie neonatologii. Z informacji uzyskanych od wnioskodawczyni przedmiotowego świadczenia wynikało, iż w 2017 r. lekarze, do których występowała o wydanie zaświadczenia, nie posiadali wiedzy w zakresie wystawiania zaświadczenia i potwierdzania w nim warunku niezbędnego do przyznania świadczenia <Za życiem>, co potwierdza zaświadczenie wydane dla Pani K. M. w dniu 31.01.2017 r. - zaświadczenie zostało wydane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w odpowiednich

dziedzinach, jednak treść zaświadczenia nie zawiera „cierpi na ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Kierownik GOPS zwraca się o przyjęcie przedłożonych wyjaśnień przyjmując okoliczności faktyczne niniejszej sprawy, które bezspornie wskazują, iż dziecko Pani K. M. urodziło się w dniu (...) 2017 r., z wadą wrodzoną, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka. Uprawnienie do jednorazowego świadczenia powstaje w momencie urzeczywistnienia się przesłanek wskazanych w art. 10 ust. 1 ustawy <Za życiem>, to jest: urodzenia się dziecka żywego i uzyskania zaświadczenia o jego chorobie lub upośledzeniu oraz okresie ich powstania. Potwierdza to pośrednio treść art. 10 ust. 1 ustawy, gdzie stwierdzono, że <Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3, przyznaje się (...)jednorazowe świadczenie.> Z kolei w ust. 3 art. 10 ustawy mowa jest o tym, że prawo do jednorazowego świadczenia <ustala się> na wniosek. Posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem "ustala" dowodzi tego, że decyzja w tym przedmiocie ma charakter deklaratoryjny. Nie kształtuje ona stosunku prawnego, którego treścią jest uprawnienie do przedmiotowego świadczenia, lecz potwierdza w sposób wiążący, że taki stosunek już istnieje i ma taką właśnie treść. Decyzja deklaratoryjna w istocie jedynie <uwalnia> skutek prawny powstały <od początku> z mocy prawa. Decyzyjne ustalenie/potwierdzenie prawa do świadczenia jednorazowego jest niezbędne do jego wypłaty, a nie do jego powstania”.

(dowód akta kontroli str.55-61)

2. W sprawie nr 5 (K.T-L.) Ośrodek decyzją nr GOPS.4356.514.2017 z dnia 19.01.2017 r. przyznał stronie prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Analiza akt sprawy wykazała, iż w dokumentacji brak potwierdzenia, iż strona w momencie ubiegania się o ww. świadczenie, posiadała zaświadczenie o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. W aktach sprawy brak również potwierdzenia, iż Ośrodek wezwał stronę o dostarczenie ww. dokumentu.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin, z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000

zł. Natomiast w myśl art. 4 ust. 3 ww. ustawy ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Brak zaświadczenia lekarskiego był wynikiem niedopatrzenia podczas czynności administracyjnych w trakcie gromadzenia i weryfikowania dokumentów, tj. zaświadczenie lekarskie zostało zwrócone Stronie bez wykonania odpowiedniej kopii, co świadczyło o wskazaniu przez wnioskodawcę załącznika w treści wniosku. W dniu 13 października 2021 r., w związku z analizą sprawy dokonaną przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki. Pracownik GOPS zwrócił się do Strony z prośbą o ponowne przedłożenie właściwego zaświadczenia lekarskiego, celem potwierdzenia prawa do przyznania świadczenia. Zaświadczenie lekarskie (data wystawienia 19.01.2018 r.) zostało przedłożone w dniu 25 października 2021 r., a treść zaświadczenia lekarskiego spełnia wymogi art. 4 ust. 3 cyt. Ustawy. Wnioskodawca wyjaśniła, że zaświadczenie wydane w celu ustalenia prawa do świadczenia z ustawy <Za życiem> zostało wykorzystane w innym celu, a obecnie posiada wydane z datą późniejszą. Zaświadczenie lekarskie dot. dziecka L. L. ur. (...)2016 r. potwierdza, iż cierpi ona na ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu (w załączeniu kserokopia zaświadczenia). Zaświadczenie wydane jest przez lekarza dr n. med. Katarzynę Kulczyk, która jest zatrudniona lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, oraz posiada tytuł specjalisty II stopnia. Kierownik GOPS zwraca się z prośbą o przyjęcie przedłożonych wyjaśnień przyjmując okoliczności faktyczne niniejszej sprawy, które wskazują, iż dziecko Pani K. T-L. urodziło się w dniu (...), we wczesnym okresie rozwojowym było diagnozowane w Wielospecjalistycznej Przychodni Lekarskiej FAM Poradnia Genetyczne (zaświadczenia w aktach sprawy z dnia 09.02.2016 r.), a wyniki potwierdziły diagnozę, że dziecko cierpi na nieuleczalną chorobę: (.....), powstałą

w prenatalnym okresie rozwoju dziecka. Uprawnienie do jednorazowego świadczenia powstaje w momencie urzeczywistnienia się przesłanek wskazanych w art. 10 ust. 1 Ustawy „Za życiem”, to jest: urodzenia się dziecka żywego i uzyskania zaświadczenia o jego chorobie lub upośledzeniu oraz okresie ich powstania. Potwierdza to pośrednio treść art. 10 ust. 1 Ustawy, gdzie stwierdzono, że <z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3, przyznaje się jednorazowe świadczenie.>Z kolei w ust. 3 art. 10 stawy mowa jest o tym, że prawo do jednorazowego świadczenia "ustala się" na wniosek. Posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem "ustala" dowodzi tego, że decyzja w tym przedmiocie ma charakter deklaratoryjny. Nie kształtuje ona stosunku prawnego, którego treścią jest uprawnienie do przedmiotowego świadczenia, lecz potwierdza w sposób wiążący, że taki stosunek już istnieje i ma taką właśnie treść. Decyzja deklaratoryjna w istocie jedynie "uwalnia" skutek prawny powstały „od początku” z mocy prawa. Decyzyjne ustalenie/potwierdzenie prawa do świadczenia jednorazowego jest niezbędne do jego wypłaty, a nie do jego powstania. Zaświadczenie lekarskie przedłożone w dniu 25 października 2021 r. potwierdza, że dziecko na które Strona składała wniosek o przyznanie jednorazowego świadczenia „Za życiem”, cierpi na ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstało w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

(dowód akta kontroli str.49-53)

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- błędny tok postępowania w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego poprzez zawieszenie postępowania administracyjnego do czasu otrzymania przez Stronę karty pobytu z „dostępem do rynku pracy” w sytuacji przedłożenia przez Wnioskodawcę kserokopii decyzji Wojewody potwierdzającej prawo do pobytu i pracy na terytorium RP.
- błędny okres przyznania świadczenia wychowawczego,
- przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000,00 zł bez prawidłowego zaświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W sprawach świadczeń wychowawczych nie zawieszać postępowania administracyjnego do czasu otrzymania przez Stronę karty pobytu w sytuacji gdy organ dysponuje decyzją Wojewody o pozwoleniu na pracę i pobyt czasowy, lecz orzekać o prawie do świadczeń.

Podstawa prawna: § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1177).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Świadczenia z tytułu świadczeń wychowawczych przyznawać od miesiąca wpływu wniosku do organu właściwego. W związku z powyższym sprawę nr 28 (A.H.) dotyczącą świadczenia wychowawczego z wniosku złożonego na okres świadczeniowy 2021/2022 należy przesłać do SKO celem ewentualnego stwierdzenia nieważności wydanego rozstrzygnięcia.

O sposobie załatwienia sprawy przez SKO należy niezwłocznie poinformować tut. Wydział celem wydania ewentualnego dalszego zalecenia dot. ww. sprawy.

Podstawa prawna: art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz art. 61 § 3, art. 156 § 1 i 157 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz.735 ze zm.)

Termin realizacji: niezwłocznie.

3. Świadczenie z tytułu jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznawać stronie po przedstawieniu zaświadczenia, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wydane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty

w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

Podstawa prawna: art. 10 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Długołęka, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Długołęka
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kształcenia i Wsparcia w Pomocy Społecznej
W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zagłomska
Ewelina Zagłomska